

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Основне призначення оподаткування доходів – це наповнення бюджету, а світова практика в оподаткуванні доходів свідчить про те, що вони займають важливе місце у забезпеченні фінансової стабільності, сталого розвитку економіки та соціальної справедливості. Варто зазначити, що предметом дискусій науковців є визначення механізму оподаткування доходів громадян, ставок, що мають при цьому застосовуватися, розміру неоподатковуваного мінімуму, бази оподаткування, пільг тощо.

Питанню теорії оподаткування присвячені праці багатьох вчених: А. Вагнера, Дж. Кейнса, А. Лаффера, Д. Мілля, Ф. Нітті, Д. Рікардо, А. Сміта та інших. Порівнянням механізму оподаткування фізичних осіб в Україні та в інших країнах світу, а також визначення напрямів здійснення податкової реформи займалися В. Андрущенко, О. Василик, П. Мельник, С. Онишко, В. Суторміна, Л. Тарангул, В. Федосов, Д. Черник, Л. Шаблиста, І. Якущик та інші.

Зарубіжні системи прямого оподаткування доходів фізичних осіб базуються на основі глибокого усвідомлення кожним платником податку свого конституційного обов'язку – сплати податків. Значна увага держави до платника податків сприяла вихованню податкової відповідальності, інакшого розуміння сутності категорії «податок». До прикладу, в Німеччині – це підтримка, яку громадяни надають державі, у Великобританії – це обов'язок перед державою; у США податок розуміється як «такса», у Франції – як обов'язкова плата. Для нашої держави розуміння такої фінансової категорії зводиться лише до примусового платежу [1, с. 705]

Європейська система оподаткування полягає в тому, що вона утворюється на основі прогресивної шкали. Наприклад, у Франції розрахунок ПДФО робить податкова служба. Згідно з французькою системою доходи поділяються на вісім категорій, кожна з яких має свою методику розрахунку, в якій враховують застосовані пільги і відрахування. Цей податок розраховують на родину і він береться з доходів за прогресивною шкалою (від 5,5 до 75%). Також цікавим прикладом є практика оподаткування у Нідерландах, де існує п'ять видів податкових відрахувань, що залежать від віку, кількості дітей, доходу батьків і відрізняються сумою, на яку дозволено зменшувати оподатковуваний дохід (в євро на одну дитину) [2, с.104].

Варто звернути увагу на те, що рівень податкової юрисдикції є відмінною рисою оподаткування ПДФО в Україні та в зарубіжних країнах. Так, в Україні ставки, порядок, правила оподаткування ПДФО встановлюються виключно на загальнодержавному рівні. В той же час в деяких країнах (Бельгія, Данія, Фінляндія, Швеція та Швейцарія) визначенням ставок, за якими будуть оподатковуватися доходи громадян належить до компетенції органів місцевого самоврядування, в інших країнах (Естонія, Греція, Латвія, Норвегія та деяких інших), особистий прибутковий податок належить до місцевих податків [3].

Отже, кожен громадянин України має розуміти, що сплата податку не має на меті відбирання коштів у людей, а є обов'язком перед державою, яка поверне ці кошти особам у вигляді різноманітної соціальної допомоги та наданні різноманітних послуг.

Список використаних джерел:

1. Круковська О.В. Ключові зміни в реформуванні податкової системи України: реалії та перспективи. Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2016. №2. С. 702–709.

2. Андрущенко В.Л. Податкові системи зарубіжних країн: [навч. посібник] / за заг. ред. М. Я. Азарова. К. Комп'ютерпрес, 2004. 240 с.

3. Чуприна А. Оподаткування доходів фізичних осіб: міжнародний досвід. Вісник, (10). URL: <http://www.visnuk.com.ua>.

Оліх Світлана Василівна
*Начальник відділу надходжень та видатків
Управління державної казначейської служби України
у Волочиському районі Хмельницької області*

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Структура територіальних органів казначейства та кількість працівників у них значною мірою залежить від кількості розпорядників та одержувачів бюджетних коштів які в цьому органі обслуговуються. Управлінням ДКСУ у Волочиському районі Хмельницької області впродовж 2017-2018 рр. обслуговувалось 11 місцевих бюджетів. У 2019-2020 рр. кількість місцевих бюджетів, що перебувають на казначейському обслуговуванні у відповідному управлінні ДКСУ знизилась до 10 бюджетів. Зміна кількості бюджетів зумовлена об'єднанням сільських і селищних бюджетів в територіальні громади. Динаміка кількості розпорядників і одержувачів коштів місцевих бюджетів, які перебувають на казначейському обслуговуванні в Управлінні ДКСУ у Волочиському районі Хмельницької області впродовж 2017-2020 рр. також демонструє щорічне зменшення їх кількості [1] (рис. 1.)

У процесі виконання місцевих бюджетів може виникнути необхідність внесення змін до мережі (у разі включення до мережі нової установи, виключення установи з мережі, уточнення реквізитів тощо). У такому випадку головний розпорядник подає на погодження місцевому фінансовому органу реєстр змін до мережі за формою, наведеною у Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів, затвердженому наказом Міністерством фінансів України від 23.08.2012 № 938 [2], із зазначенням підстави для внесення